

Audiència. Jaume el Major

15/11/2006

Benvolguts germans i germanes,

Continuem amb la sèrie de retrats dels apòstols escollits directament per Jesús durant la seva vida. Hem parlat de sant Pere, del seu germà Andreu. Avui, ens trobem amb la figura de Jaume.

Les llistes bíbliques dels Dotze esmenten dues persones amb aquest nom: Jaume, el fill de Zebedeu, i Jaume, el fill d'Alfeu (Cf. Marc 3,

17-18; Mateu 10,2-3), que són comunament distingits amb els apel·latius de Jaume el Major i de Jaume el Menor. Aquestes designacions no volen mesurar la seva santedat, sinó simplement constatar la diferent rellevància que reben en els escrits del Nou Testament i, en particular, en el marc de la vida terrenal de Jesús. Avui dediquem l'atenció al primer d'aquests dos personatges de mateix nom.

El nom de Jaume [Iacobus, ndt.] és la traducció de «Iákobos», variació sota la influència grega del nom del famós patriarca Jacob. L'apòstol d'aquest nom és germà de Joan, i en les llistes esmentades ocupa el lloc segon després de Pere, com succeeix en Marc (3, 17), o el lloc tercer després de Pere i Andreu, com als Evangelis de Mateu (10, 2) i de Lluc (6, 14), mentre en els Actes dels Apòstols apareix després de Pere i de

Joan (1, 13). Aquest Jaume pertany, amb Pere i Joan, al grup dels tres deixebles privilegiats que han estat admesos per Jesús a moments importants de la seva vida.

Ja que fa molta calor, voldria abreujar i esmentar ara només dues d'aquestes ocasions. Va poder participar, al costat de Pere i Joan, en el moment de l'agonia de Jesús, a l'Hort de Guetsemaní, i en el moment de la Transfiguració de Jesús. Es tracta, per tant, de situacions molt diferents entre si: en un cas, Jaume, amb els altres dos apòstols, experimenta la glòria del Senyor, el veu parlant amb Moisès i Elies, veu traslluir l'esplendor divina en Jesús; en l'altre, es troba davant del sofriment i la humiliació, veu amb els seus mateixos ulls com el Fill de Déu s'humilia, fent-se obedient fins a la mort.

Certament la segona experiència va constituir per a ell una oportunitat per madurar en la fe, per corregir la interpretació unilateral, triomfalista de la primera: va haver d'entreveure com el Messies, esperat pel poble jueu com un triomfador, en realitat no estava envoltat d'honor i glòria, sinó de sofriments i debilitat. La glòria del Crist es realitza precisament en la Creu, en la participació en els nostres sofriments.

Aquesta maduració de la fe va ser acomplida per l'Esperit Sant a la Pentecosta, de manera que Jaume, quan va arribar el moment del testimoni suprem, no va fer-se enrere. A l'inici dels anys 40 del segle I, el rei Herodes Agripa, nét d'Herodes el Gran, com ens informa Lluç: «agafà alguns de l'Església per fer-los mal. Feu morir Jaume, el germà de Joan, a espasa.» (Actes 12, 1-2). La concisió de la notícia,

mancada de tot detall narratiu, revela, per una part, com era normal per als cristians testimoniar el Senyor amb la pròpia vida i, per una altra, que Jaume tenia una posició de rellevància a l'Església de Jerusalem, en part a causa del paper exercit durant l'existència terrenal de Jesús.

Una tradició posterior, que es remunta almenys a Isidor de Sevilla, explica que va ser a la península Ibèrica per evangelitzar aquesta important regió de l'imperi Romà. Segons una altra tradició, el seu cos hi hauria estat traslladat, a la ciutat de Santiago de Compostel·la. Com tots sabem, aquell lloc va esdevenir objecte de gran veneració i encara avui és meta de nombroses peregrinacions, no només des d'Europa, sinó d'arreu del món. Així s'explica la representació iconogràfica de Jaume amb el bastó del pelegrí, i el rotlle de l'Evangelí, característiques de l'apòstol

itinerant, lliurat a l'anunci de la «bona notícia», característiques de la peregrinació de la vida cristiana.

Per tant, de Jaume podem aprendre molt: la promptitud per acollir la crida del Senyor, fins i tot quan ens demana que deixem la «barca» de les nostres seguretats humanes; l'entusiasme per seguir-lo pels camins que Ell ens indica més enllà de la nostra presumpció il·lusòria; la disponibilitat per donar testimoni d'Ell amb valentia i, si és necessari, amb el sacrifici suprem de la vida. D'aquesta manera, Jaume el Major se'ns presenta com a exemple eloqüent de generosa adhesió al Crist. Ell, que inicialment havia demanat, a través de la mare, seure amb el germà al costat del Mestre en el seu Regne, va ser precisament el primer en beure del calze de la passió, en compartir amb els apòstols el martiri.

Com a final, resumint-ho tot, podem dir que el seu camí no solament exterior sinó sobretot interior, des de la muntanya de la Transfiguració fins a la muntanya de l'agonia, és un símbol de la peregrinació de la vida cristiana, entre les persecucions del món i els consols de Déu, com diu el Concili Vaticà II. Seguint Jesús, com Jaume, sabem, fins i tot en les dificultats, que anem pel bon camí.

Al final de l'audiència, el Sant Pare va saludar els pelegrins en diversos idiomes.

Benvolguts germans i germanes,

Jaume el Major, germà de Joan, és un dels tres deixebles que participen de prop en moments importants de la vida de Jesús. L'experiència del sofriment del Crist a l'hort de les Oliveres, en contrast amb la glòria manifestada al Tabor, l'ajudaria a madurar la seva fe, corregint la possible imatge errònia de Jesús com

un Messies temporal. Després de la Pentecosta, una tradició ens parla de la seva evangelització a Espanya, així com del trasllat del seu cos a la ciutat de Santiago de Compostel·la, que d'aleshores ençà és meta de nombrosos pelegrins de tot el món.

De l'apòstol Jaume podem aprendre la promptitud en respondre a la crida del Senyor; l'entusiasme per seguir-lo pels camins que Ell ens indica; la disponibilitat per donar testimoni d'Ell amb valentia. Així, Jaume es presenta com a exemple eloqüent de generosa adhesió al Crist, sent el primer dels apòstols en sofrir el martiri.

21 de juny de 2006

dev.opusdei.org/ca-ad/article/audiencia-jaume-el-major/ (08/08/2025)